

Uprava: Nebotičnik, Gajevo ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajevo ul. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 232.

LJUBLJANA, torek, 24. decembra 1935.

Leto I.

V današnji številki začetek senzacionalnega romana „Maščevanje“

Spor Ace Stanojevića z JRZ

Spremembe v angleški zunanji politiki

Navodila angleškim ladjam

Atene, 23. dec. a. Kakor se je izvedelo, so štiri angleške transatlantske ladje, ki bi morale te dni prispeti v Pirej, med potjo po Sredozemskem morju prejele naročilo, da prekinejo potovanje zaradi sedanje mednarodne situacije.

Protijaponske demonstracije

Šangaj, 23. decembra, a. V Šangaju in sosednjih krajih je prišlo do novih dijaških demonstracij proti vladi v Nankingu zaradi njene japanofilске politike.

Demonstracij se je udeležilo poleg studentov tudi mnogo delavcev, ki so zahtevali, naj se takoj odpošlje vojska proti avtonomistom v severni Kitajski.

Upor v Venezueli

Car. cas, 23. decembra, AA. Po smrti predsednika republike Gomeza je v prestolnici Venezuele nastal upor. Vojska, ki je v glavnem zvesta začasnemu vladi, je upornike premagala.

Egipt pripravljen

Kairo, 23. dec. a. Egiptsko vojno ministrstvo je sklenilo obdržati v kadru še za nadaljnjih 6 mesecev rezerviste, ki so bili vpoklicani k vojnim vajam.

Huda nesreča.

Celje, 24. dec.

Kovič Srečko, 24 letni sin posestnice iz Jezerca pri Vojniku, je 24. t. m. z nogo tiščal slamoreznicu, ki ga je zgrabila in mu odrezala desno nogo pod kolenom.

JUBILEJ SV. OČETA.

Sv. oče Pij XI. je v soboto obhajal 56 letnico mašniškega posvečenja in obenem nove maše, ki jo je bral v lateranski katedrali.

Beograd, 23. decembra, AA. Danes dopoldne se je vršila seja izvršnega odbora JRZ. Aca Stanojević, ki je bil včeraj na sejo povabljen, je brzojavno odgovoril, da se zaradi prekratkega časa seje ne more udeležiti. Po seji je bilo izdano to-le poročilo: G. Aca Stanojević, član izvršnega odbora JRZ, je 18. decembra podal izjavo, dostavljeno 21. decembra t. l., da ne soglaša z dosedanjim delom na organiziranju JRZ in z načinom vodstva državnih poslov. V zvezi s tem sta minister za telesno vzgojo naroda in zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje Komnenović ter minister za gradnje Bobić, podala ostavko na svoje položaje v vladi. Kraljevo namestništvo je njune odstopke sprejelo.

Sporočajoč prednje vsem organizacijam JRZ, jih prosimo, da nadaljujejo in končajo delo za organiziranje JRZ v smislu njenih statutov. Mi vsi ostajamo v celoti zvesti statutom in programom JRZ in našim proglasom od 12. septembra in 2. decembra t. l. o načinu organiziranja JRZ. — Dr. Stojadinović, dr. Korošec, dr. Spaho.

Zmaga angleške politične javnosti

London, 23. decembra, n. Politični krogi prisojajo velik pomen imenovanju Anthonyja Edena za zunanjega ministra. Splošno se zatrjuje, da je dala njegovemu imenovanju povod debata, ki se je vršila pretekli četrtek v spodnji zbornici. Obenem naglašajo zmago politične javnosti in parlamenta nad vlado, ki je bila prisiljena zavrniti pariške predloge. Redkokdaj se zgodi, da mora vlada na tak način kloniti pred parlamentom.

Diplomatski krogi so si tedaj čisto na jasnem, da bo Anglija odslej vodila spet ono politiko, ki ji je bila zvesta vse do zadnjih dni pred usodnim sestankom Hoara in Lavala v Parizu. Angleška zunanja politika bo ostala strogo zvesta načelom DN. Vendar ni pričakovati, da bi Anglija šla do skrajnosti. Njena akcija se zdaj ne bo nadaljevala toliko s pomočjo sankcij, kakor s pomočjo kolektivnega sistema vzajemne gospodarske, vojaške in pomorske pomoči.

Ves angleški tisk pozdravlja imenovanje Edena za zunanjega ministra. Levičarski listi pravijo, da se je vlada s tem docela odrekla politiki, ki je dovela do pariških načrtov. — »Daily Herald« pravi med drugim: DN mora prisiliti Musolinija, da preneha napadati državo, ki je njegova članica. Po mnenju tega lista bo treba sankcije razširiti in ojačiti ter mirno izdati vse varnostne uredbe, da sankcije ne bi povzročile novega napada. Tudi konzervativni listi odobravajo imenovanje Edena za zunanjega ministra, vendar kažejo nekoliko rezerviranosti glede na eventualni novi pravec angleške zunanje politike.

Velike spremembe v angleški diplomaciji

Pariz, 23. decembra, r. »Journal« objavlja vest iz Londona, da se bodo v kratkem izvršile velike izpremembe v angleški diplomaciji. Stalni državni podtajnik v zunanjem ministrstvu

Robert Vansittart bo premeščen, takoj nato pa vpokojen. Bržkone bo začasno imenovan za poslanika. Novi državni podtajnik pa bo bržkone sedanji angleški poslanik v Parizu, George Clerk.

Kakor sodijo tukajšnji politični krogi, kralj ne bo imenoval novega ministra za DN. Anglijo bo zastopal v Ženevi podtajnik lord Chamberne. Ko bodo pa na dnevnem redu DN važnejša vprašanja, bo prišel v Ženevo sam zunanji minister Eden.

Zilo si je prerezala

V nedeljo si je v Ipavčevi ulici 10 v Celju vzela življenje 23 letna Ana Vidovič.

Možev nezakonski sin, učenec 5. razreda ljudske šole, Grogmajster Ivan, je sporočil samomor svojemu očetu Ivanu, ki je kočijaž pri trgovcu Zanggerju. Na lice mesta je prišla komisija z zdravnikom dr. Rebernikom in policijskim agentom g. Zavcem. Komisija je ugotovila, da si je Vidovičeva prerezala z navadnim kuhinjskim nožem na levi strani vratu žilo odvodnico, vsled česar je nastopila po nagli izkrvavitvi takojšnja smrt. Vidovičeva je bila živčno slabljena. Že od mladosti je imela na glavi neko rano in pred samomorom je v nedeljo dopoldne izpila poldrug liter vina. V zmedenih besedah je napisala možu poslovilno pismo.

Vreme

Prevladuje jasno po vsej kraljevini, močan mraz povsod, zlasti globlje v notranjosti. Najnižjo temperaturo imajo Sarajevo, Kraljevo, Križevci po —19 C. Ljubljana —12 Celzija. Najvišjo ima Omišalj +11 Celzija.

Napoved za danes: Pričakuje se novo pooblačenje v zapadnih krajih in v Primorju. Globlje na kopnem bo ponovno snežilo, v Primorju pa deževalo.

Dunajska napoved. Mrzlo vreme, mogoče nekoliko milejše. V vzhodnih in južnih Alpah megleno in oblačno vreme, v severnih Alpah pa megleno. V 2 do 3 dneh je pričakovati, da zapade nov снег.

Poležaj

Ljubljana, 23. dec.

V Foreign Office, angleškem zunanjepolitičnem uradu, je nastopila pomembna izprememba. Na mesto odstopivšega zunanjega ministra Sira Hoarea je bil imenovan za novega zunanjega ministra Eden, dosedanji minister za DN. V zvezi s tem imenovanjem računajo v angleških in drugih mednarodnih krogih, da bo Anglija zdaj spet trdno podpirala politiko DN z ustvarjanjem skupne fronte proti napadalcu. V tem pogledu bo Eden nedvomno užival zaupanje parlamenta, ki ga je Hoare izgubil z znanimi pariškimi načrti. Po najnovejših poročilih bi se dalo soditi, da je bivši zunanji minister Hoare, ki je sprva veljal za navdušenega pristaša nepomirljivega stališča proti Italiji, to voje stališče izpremenil in pristal na pariški sporazum predvsem zato, ker je angleška vlada v zadnjem času prejela od poveljnika angleške sredozemske mornarice in od drugih uglednih činiteljev angleške vojne mornarice zelo slaba poročila. Verjetno je zato, da bo tudi novi minister Eden glede poostritve sankcij proti Italiji vsaj toliko časa oprezen, dokler Anglija ne prejme ugodnega odgovora na

vprašanje sredozemskim državam,

če so pripravljene v primeru spopada z Italijo podpirati Veliko Britanijo. Po dosedanjih poročilih izgleda da so vse sredozemske države na to vprašanje odgovorile ugodno, dasi so v Londonu glede tega še močno rezervirani. Ni pa nobenega dvoma, da je zdaj v ospredju predvsem vprašanje

medsebojne pomoči med Francijo in Anglijo,

pri čemer imajo svojo besedo seveda tudi druge države, ker gre za načelno vprašanje, glede katerega se bodo morali izjaviti vsi evropski državniki. V zvezi s tem so zanimivi glasovi nekaterih angleških listov, ki trdijo, da se britanska vlada močno zavzema za sklicanje

izredne skupščine DN.

Britanska vlada želi, da se na tej skupščini dokončno in z vsemi podrobnostmi doženejo vsa bistvena načela medsebojne pomoči. Ta izredna skupščina DN naj bi se sestala okoli 10. januarja 1936. Tedaj bi se jasno pokazalo, s kakšnimi efektivnimi silami lahko DN razpolaga pri proglašanju ukrepov zoper napadalca. Šele tedaj bi Anglija lahko zavzela najostrejša stališča v izvajanju sankcij ki bi se lahko raztegnile tudi na take predmete, ki so za zdaj še izvzeti iz dosedanjih sankcijskih predlogov. Mislijo, da bi konkretne sklepe te vrste prisilili Italijo k večji popustljivosti in volji za pogajanja. Oh složen nastop vseh članic DN proti napadalcu bi se silno zmanjšala tudi nemška nevarnost v Evropi, s katero zlasti francoski diplomati tako radi strahujejo.

Halo, berite, Glas naroda!

Dnevnik »Glas naroda« izhaja ob prvih večernih urah.

V Ljubljani edini list v tem času.

Ko odhajate zvečer iz pisarne, trgovine, delavnice — na avtobus, na tramvaj ali na vlak, ga lahko kupite mimogrede pri naših kolporterjih in vsaki bližnji trafiki.

Stane samo 1 Din

V »Glasu naroda« boste vsak dan našli poročila o najnovejših dogodkih in podrobnosti o vseh domačih zanimivostih. Med vožnjo domov in doma po večerji Vam je »Glas naroda« kratkočasno in zanimivo berivo. V njem boste vedno našli poročila, ki jih nima noben drugi slovenski dnevnik.

Naročnina za »Glas naroda« znaša samo 12 Din na mesec. Ljubljanski naročniki ga dobe dostavljenega na dom že zvečer, zunanji naročniki ga dobe s prvo jutranjo pošto.

Spremembe v vladi

Odstopila sta ministra Komnenović in Bobić — Nova ministra sta Dragiša Cvetković in dr. Marko Kožulj

Beograd, 23. decembra. Včeraj popoldne sta v roke ministrskega predsednika g. dr. Milana Stojadinovića podala ostavko ministar za telesno vzgojo in zastopnik ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Mirko Komnenović ter minister za gradnje g. Miloš Bobić. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. so kraljevi namestniki sprejeli ostavko in na predlog predsednika ministrskega

ga sveta in zunanjega ministra imenovali: za ministra socialne politike in narodnega zdravja ter zastopnika ministra za telesno vzgojo g. Dragiša Cvetkovića, narodnega poslanca, za ministra za gradnje pa g. dr. Marka Kožulja, narodnega poslanca in ministra na razpoloženju, ki sta danes prisegla in prevzela vodstvo svojih resorov.

Kratke politične vesti

Kosta Kumanudi, bivši minister in bivši član glavnega odbora bivše demokratske stranke je dal izjavo, da od 6. januarja 1929. ni bil več v stikih z Ljubo Davidovićem, še manj pa prosil za ponovni vstop v demokratsko stranko. —

Senator dr. Angjelinović je poslal zagrebškemu »Obzoru« pismo, v katerem najodločneje protestira, da bi ga uvrščali med one, ki baje »dejansko nočejo demokratskega režima« in ki so »proti vzpostavitvi demokratske parlamentarne vladavine«. Jugoslovanska misel, kakor jo razume dr. Angjelinović, ni vezana samo na en režim ali samo na en sistem vladavine. Zato pravi dr. Angje-

linović, da nima razloga, da bi se protivil demokratizaciji in parlamentarizaciji javnega življenja.

Novi minister dr. Marko Kožulj je imel včeraj v Šabcu konferenco z gospodarskimi krogi, med katerimi je bilo tudi okoli 1500 kmetov iz Kragujevca in Smedereva.

Pristaši Ljube Davidovića so imeli včeraj v Beogradu važno politično konferenco, na kateri so pretresali sedanji politični položaj.

Predsednik Narodne skupščine Stevan Čirić, ki je bil izvoljen za poslanca v Novem Sadu, je imel včeraj sestanek s svojimi volilci in simpatizerji JRZ. Zavzemal se je za likvidacijo bojev med lokalnim frakcijami bivših radikalov in pozval vse konstruktivne elemente, da vstopijo v JRZ. Iz-

V Parizu

je bilo Edenovo imenovanje za zunanjega ministra sprejeto z močnim vznemirjenjem. Francija se bo zdaj morala končno le odločiti. Zanimivo je naglasiti, da je Laval na sobotnem sestanku z italijanskim poslanikom Ceruttijem v Parizu izrazil nezadovoljstvo francoskih krogov z zadržanjem Italije. V poučenih krogih mislijo, da bo italijanska vlada posvetila morebitnim novim mirovnim predlogom angleške in francoske vlade svojo največjo pozornost. Bodoče smeri francoske zunanje politike se bodo najbrž sukale v tehle mejah: 1. Sankcije, ki so bile do zdaj že sprejete, naj se izvajajo dalje; 2. novih sankcij ni treba spre-

jeti; 3. Francija bo svoje obveznosti po čl. 16 pakta DN brezpogojno izpolnila, torej tudi v primeru nenadnega spopada med Italijo in Anglijo v Sredozemskem morju.

Ker so božični prazniki pred durmi, bo diplomatska delavnost prihodnje dni popustila. Takoj po Novem letu pa bo nastalo novo, zelo živahno diplomatsko delovanje, ki mu bo glavni namen iskanje nove osnove za sporazum. S tem v zvezi naglašajo, da je predsednik belgijske vlade van Zeeland, ki je, kakor znano, dal prvo pobudo za Hoare-Lavalov mirovni poizkus, že imel sestanek z italijanskim poslanikom v Bruslju.

javil je, da sam zato ni takoj pristopil k JRZ, ker niso bili že splošno priznani v stranko vsi oni elementi, ki so imeli opro v narodu. Zato se mu je zdelo, da ravnotežje JRZ ni bilo še pravilno razdeljeno.

V Crikvenici je bilo včeraj veliko zborovanje bivše hrvatske seljačke stranke. Po poročilih zagrebških listov so bila na zborovanju zastopana vsa mesta hrvatskega Primorja od Sušaka pa do Senja in otoka Krka.

Večje zborovanje Združene opozicije je bilo včeraj tudi v Kruševcu, kjer je nastopilo več govornikov, ki so vsi poudarjali potrebo po demokraciji našega javnega življenja in po zbiranju vseh demokratskih sil v naši državi.

V Osijeku se je konstituiral odbor JRZ, na čigar čelu stoji Jovan Vuković, dolgoletni predsednik bivše radikalne stranke.

Huda nesreča

Ljubljana, 23. dec.

Danes dopoldne je na gorenski progi na prelazu Aleševčeve ceste v Šiški brzovlak nevarno povozil nekega Štepela, hlapca, ki je bil uslužben pri prevozniku Lamotu v Šiški.

Ponesrečenca so takoj prepeljali v splošno bolnišnico. Bil je sicer še pri zavesti, vendar tako zmeden in oslavljen, da ni vedel povedati, kako je prišlo do nesreče. Po prevozu je bil ponesrečenec takoj operiran in se zdravnikom morda le posreči, da mu rešijo življenje.

Maribor

Narodno gledališče. Torek, 24. decembra: Zaprto. Sreda, 25. decembra ob 15. uri: »Vihar v kozarcu«. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20. uri: »Bajadera«. Premijera. Izven. — Četrtek, 26. decembra ob 15. uri: »Poljska kri«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Bajadera«.

Grajski kino. V torek, 24. decembra zaprto. Božični spored: »Kraljevi valček« z Willy Forstom.

Kino Union. V torek, 24. decembra zaprto. Božični spored: »Mazurka« s Polo Negri.

Občinska seja mariborskega mestnega sveta bo v ponedeljek, 30. decembra ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Dnevni red obsega poročila posameznih odsekov. Med drugim se bo razpravljalo tudi o predlogu lavantinskega škofijskega ordinarijata za delitev župnije sv. Magdalene v Mariboru in za ustanovitev nove v Studencih pri Mariboru. Na dnevnem redu je tudi poročilo o delovanju Pomožne akcije in volitev gradbenega odbora.

Casopis za zgodovino in narodopisje, 1. in 2. snopič 30. letnika je izšel. Dvojni zvezek prinaša med drugim pestrim gradivom tudi naslednje zanimive razprave: Grafenauer Ivan: Gutsmanov Besednjak in njegova zbirka pregovorov, rekov in prilik. V. Skrabar: Stara ledinska karta v ormoškem gradu in Franjo Baš: Dr. Pavol Turner.

Razgovori s čitatelji

Politika in morala, resnica in odkritost

Ljubljana, 23. dec.

Na naše nedavne opombe na tem mestu o potrebi politične morale smo prejeli več pritrjevalnih dopisov somišljenikov, — dokaz, kako naši ljudje v današnji politični javnosti pogrešajo prave moralnosti, kar je največ tudi vzrok, da je politika v ljudstva prišla že hudo ob kredit. Tako nam piše somišljenik: Ljudstvo je izgubilo smisel in zanimanje za politiko, ker vidi v tem vse preveč samopašnosti, zavisti in obistiželnosti, premalo pa tistih čednosti, ki se jim pravi poštenje, resnicoljubnost in odkritost. Tudi v političnem boju mora veljati tista morala: Spoštuj nasprotnika, t. j. drugomislejnika. A kako je pri nas? Prav ste zapisali, da je vsakdo izmed nas patriot in da vsak hoče služiti domovini in narodu. — Medsebojno se spoštujmo, pa bo veliko manj prepira in veliko več dobre volje za skupno delo.

Drugi nam piše: Temelj politične morale je pozitivno delo za ljudstvo. Od lepih fraz in velikih besed ljudstvo ne bo sito. Ljudstvo hoče videti dejanja in veruje samo v dejanja. Politična nemoralnost je, ljudstvu nekaj obetati in zblujati upanja, ki se ne izpolnijo. (Naša pripomba: To ni samo nemoralna, marveč je že naglavna pregreha nad ljudstvom!)

Tretji dopis (uglednega politika) pravi: A kako naj v naši od samega strankarstva okuženi dobi pridemo do politike, ki jo bosta narekovala pamet in domoljubje, ne pa strankarski interesi? — kako naj pridemo do politike, ki ji bo vodnica samo to načelo in ta morala: Država nad vse! Prvo so državni interesi, potem šele vse drugo... Mislim, da bi bilo v tem pogledu dobro za nas vse, ki de-

lujemo v javnosti, ako bi se učili od naših modrih prednikov.

Tako je. To podpišemo tudi mi in pravimo: Oglejmo se v naše prednike, ki so tudi v politiki znali gojiti in ceniti moralo. Saj nas uči že sv. pismo (knjiga Jezus Sirah Eccles., pogl. 39): «Kdor pa hoče vladati v občestvu, učiti pravdo in pravičnost, ta mora raziskovati modrost starih.»

In ker nam je slučajno pri roki knjiga «Razmišljanja athenskega državnika, filozofa in vojskovodje Phokiona o razmerju morale do politike», pa pogledimo, kaj pravi ta mož, ki je živel okoli l. 350. pred Kristom: «Politika, ki naj vendar služi sreči in napredku človeštva, ne sme biti sredstvo v rokah nevednežev, ki so nesposobni se dvigniti do višjih idej, ali slabih sodržavljanov, ki vidijo v tem samo priliko zadovoljiti svojo častihlepnost in lakomnost.» Na drugem mestu pravi: «Ne stremite nikoli po kakšni javni službi, ne da ste si poprej pridobili potrebnega znanja, da svojo nalogo tudi izpolnite, kajti ni več časa za učenje, kadar je treba delati.» —

Poučna je za nas tudi zakonodaja francoske revolucije, kjer se v razlagi človeških pravic izrecno polaga važnost na moralno kvalifikacijo s temile besedami, «da se morajo vsi državljani pripustiti k vsem dostojanstvom, položajem in javnim uradom po njihovih sposobnostih in brez druge razlike nego edino njihove moralne in duhovne usposobljenosti.»

Torej morala je vsekakor prvo. In brez dviga politične morale nam tudi najboljša ustava ne more nič pomagati. Ne pozabimo nikoli na besede velikega francoskega politika in filozofa Montesquieuja: «Več je držav propadlo, ker se je kršila morala, kakor pa to, ker se kršili zakoni.»

Doma in po svetu

Zapuščen novorojenček

Ptuj, 23. decembra

Pred meseci se je zglasila pri Turku Francetu, posestniku v Lancovi vasi pri Ptuj na potu iz porodnišnice, 24letna nezakonska mati Klotilda iz Osvojaka, občine Bednja, v Savski banovini. S svojim dober teden starim neboljjenčkom v naročju je prosila, da ju vzame pod streho, ker nima na svetu žive duše, kamor bi se mogla zateči z otrokom. Za odškodnino pa sta se domenila, da mu bo opravljala posle dekle.

Turk se ju je res usmili in ju sprejel pod streho. Pred kratkim sta se pa nekaj sporekla, zato je morala mati z otrokom od hiše. Dan po njenem odhodu je Turkova družina začela pred hišo otroški jok. Ko je šel gospodar

pogledat pred hišo, je našel tam v cunje zavitega Klotildinega 6 mesečnega sinčka. Ležal je na snegu, dočim o materi ni bilo več sledu.

Pobral je otroka in ga odnesel v hišo ter ga oddal v oskrbo svoji ženi. Ko je čez nekaj dni izsledil mater, jo je opozoril, da naj takoj odvzame otroka k sebi, ker on pač ni dolžan skrbeti zanj. Ona pa mu je odgovorila, da ji tega ni mogoče, ker je sama brez službe in strehe. Sklicevala se je tudi na to, da ji je rekla neka posestnica iz vasi, da je Turkova dolžnost skrbeti za otroka toliko časa, da se materi ne posreči dobiti kakega zaposlenja.

To je Turka tako zjuzilo, da je odšel domov, zavil otroka v cunje

in ga odnesel k hiši posestnice, ki je dala nezakonski materi pravne nasvete, ga položil na cementni pločnik ter odšel. Posestnica je otroka vzela v hišo in o zadevi obvestila občinsko upravo v Pobrežju. Na pobudo občine je vzel otroka v oskrbo neki občinski odbornik, pri katerem bo otrok ostal toliko časa, dokler se ne posreči dobiti mu drugega rednika.

579 brezposelnih v Celju

Celje, 22. dec.

Pretekli teden je pri tukajšnji ekspozituri Borze dela iskalo dela 143 moških in 18 žensk. Ponujeno je bilo trem moškim in šestim ženskam, posredovano pa dvema ženskama. Odpotovalo je šest moških in štiri ženske. Od skupnega števila brezposelnih je odpadlo 99 moških in 26 žensk, ostalo pa jih je vključno s 536 moških in 43 žensk.

uda nesreča drvarjev

Št. Jurij ob Taboru, 22. dec.

V snegu, vetru in mrazu ni kar enostavno biti drvar. Približno tak dan je bil pretekli petek, ko sta se rano zjutraj, natovorjena z orodjem, napotila v prostrani gozd okrog Črnega vrha — dva človeka. Bila sta to 26letni Francšek iz Lok št. 51 in 19letni Ivan Podbregar s Črnega vrha. Sekala in žagala sta, da je kar pokalo in mogočno donelo vsenaokrog, ko se je podiralo težko drevje. V Taborški cerkvi je odbila ura devet, v Črnem vrhu je tokrat ponovno zabobnelo, pod debelom debele bukve pa sta se krčevito oprjemala vejevja in iskala rešitve — oba ponesrečena drvarja. Skoku je zlomilo levo nogo, Podbregarja pa težko poškodovalo po nogah in oba sta zdaj v celjski bolnišnici.

Zločin nad učencem.

V nedeljo so v Zagrebu aretirali obrtnika Blaža Tadeja, ki je strašno pretepel svojega 17 let starega Slavka Mojzesa. Pretepel ga je zavest in ga nato vrget iz hiše na cesto.

Na cesti je ležal dolgo v nezavesti, ko je pa prišel k sebi, se je z največjo muko splazil do drvarnice in tam obležal. Našla ga je hišnica že vsega izčrpanega. Niti ni mogel govoriti. Poklicali so rešilni avtomobil in ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima pretresene možgane. Zverinskega obrtnika je policija aretirala. Tadej je izjavil, da je hotel le malo udariti, ker ga je razjezil. Kljub temu so ga obdržali v zaporu in po končani preiskavi ga bodo izročili sodišču.

Skoplju spet grozi poplava.

Pretekli teden je po večdnevni deževju reka Vardar silno narasla in preplavila svojo okolico. Skoplje je bilo pod vodo. Vojaštvu se je sicer posrečilo, da je rešilo vse ogrožene prebivalce, vendar so

bili ti dnevi za skopljansko prebivalstvo najstrašnejši po s'rašnih dnevih med svetovno vojno.

V nedeljo se je voda v reki Vardar zopet dvignila visoko nad normalo. Zgodaj zjutraj je dobila banska uprava vardarske banovine iz Gositvara brzojavko o nevarnem naraščanju Vardarja. Oblasti so takoj alarmirale prebivalce skopljanskega dela Debar Mali, ki je najbolj trpel ob zadnjih poplavih. Pri Gositvaru je Vardar že 1 m nad normalo, v Skoplju je bila pa reka v nedeljo zjutraj še pod normalnim stanjem, v teku dopoldneva pa se je gladina reke hitro dvignila.

Tudi iz Ohrida so dobili sporočilo, da so zaradi deževja nastale nove poplave. Nevarno naraščajo tudi vsi desni pritoki Vardarja. Posebno hitro narašča pritok Treska. Delavstvo, gasilci, policija in vojaštvo je v največji naglici zavarovalo vsa ogrožena mesta Skoplja. Med tem je na nekaterih krajih Vardar že prestopil bregove. Pritok Markova reka je preplaval že del železniške proge med Skopljem in Velešom, — so morali ustaviti železniški promet.

Italijansko letalo v snežnem me-težu nad Bitoljem.

Te dni je zašlo potniško letalo italijanske družbe Lit'oria Savoya Marchetti, ki oskrbuje zračni promet med Solunom, Tirano in Rimom, visoko nad Bitoljem v nevarnem snežni vrtinec. Letalo se je z viharjem obupno borilo, naposled je pa moralo pristati pri Bitolju blizu vasi Gjurmana. Pilot je srečno pristal, le kolesa so se zarila globoko v blato in se polomila. V letalu je bil pilot Fortunato iz Rima z mehanikom Luiggiani ter en sam potnik. Naše obmejne oblasti, ki so letalo opazile, so hitele ponesrečencem na pomoč. Potnike so spravili na varno v obmejno stražnico, nato so jih pa odpeljali v Bitolj, kjer so prenočili.

Pilot je pripovedoval, da je v višini 4000 m zašel z letalom v snežni vrtinec. Ker je slutil, da se z elementarno silo ne bo mogel z uspehom boriti, se je spustil na 600 m. Toda tudi v tej višini mu je pretela nevarnost in moral se je spustiti na tla. Mehanik je bil v stalni zvezi z radiotelegrafsko postajo v Skoplju, ki mu je dajala navodila in smer za pristanek. Potniki bodo ostali nekaj dni v Bitolju in bodo nato zopet odleteli v Rim, kamor so bili namenjeni, brž ko se vreme popravi.

Katastrofalna megla nad Anglijo.

Iz Londona poročajo: Že leta sem ni doživela Anglija tako hudo megle, kakor leži zdaj v predbožičnih dneh nad vsem otočjem in ki povzroča zlasti v prometu nevarne zmešnjave. V Londonu in južni Angliji počiva ves promet. Tudi ladje ne vozijo več, tako da je Anglija popolnoma odrezana od kontinenta. Na tisoče poštnih paketov z božičnimi pošilkami in pismi leži na obeh straneh kanala. Več potniških parnikov za Ame-

riko ni moglo odpluti. Po london-skih ulicah se vsakčas dogajajo nesreče. Veliko število oseb je že bilo do smrti povoženih ali težko ranjenih.

Ogenj razsaja.

V neki veliki trgovski hiši v Cardiffu je v oddelku za igrače izbruhnil požar, ki je naglo zajel vse poslopje. Ogenj se je razširil tudi na sosednje poslopje, v katerem so bile tri velike trgovine. Dve uri po izbruhu požara je eksplodiralo municijsko skladišče, ki je bilo v kletki poslopja, toda na srečo ni bil nihče ranjen. Nekaj minut nato je zletel v zrak oddelek za gasilce. Kmalu pa je prišla goreti še tržnica. Šele v jutrnjih urah se je požarni brambi z velikim naporom posrečilo pogasiti požar. Škoda je seveda ogromna.

Na pomoč polarnemu raziskovalcu.

V soboto se je napotil znani polarni raziskovalec Wilkins z letalom proti južnemu tečaju, da poišče pogrešanega ameriškega znanstvenika Lincolna Ellswortha. Preiskal bo vse ozemlje in upa, da bo našel izginulega raziskovalca.

Parnik se je potopil.

Na spodnji Labi sta trčila angleška parnika «Harmonides», 5300 ton, in «Ouse», ki ima samo petsto ton. Mali parnik se je takoj potopil. Kako je prišlo do te nesreče, še ni znano.

Smola velikega letala.

Ob otoku Trinidadu je ponoči pristal velik hidroplan tako nesrečno, da je bilo enajst oseb ranjenih. Potnike in posadko so rešili z motornimi čolni.

Zopet letalski rekord.

Letalca Genin in Rober sta prispele v Tananarivo. Za 10.000 km dolgo pot sta potrebovala dva dni, devet ur in trideset minut. S tem sta potokla doseganji rekord.

Zamorec in krokodil.

V jezero blizu Floride je padel pes, katerega je takoj popadel aligator. Da bi rešil svojega ljubljence, je predelavec Madden takoj skočil za psom v vodo in se, oborožen s sekiro, lotil krokodila. Ta pa ga je zgrabil za nogo in ga ni izpustil, čeprav so delavci obdelavali krokodila s sekirami in železnimi drogovi. Bil je skoraj že izgubljen, ko je v zadnjem trenutku skočil zamorec Bob krokodilu na hrbet in mu palce globoko zadril v oči. Zverina je takoj izpuščila Maddena in so jo potem lahko ubili, ker je bila slepa. Zamorec je odklonil vsako ahvalo, češ da mora vsak otrok vedeti, da so oči edino ranljivo mesto pri krokodilu. V London je dospela gospa Elsa Droyson, ki je 2.55 m visoka in je brez dvoma najvišja ženska na svetu. Ima pa še sestro Brunhildo, ki ni dosti manjša ko ona. Ti dve velikanki sta se rodili v Berlinu.

Pravica je podoba božja na zemlji, Napoleon.

Japonski napad na naše gospodarstvo

Blago za smešno nizke cene

Ljubljana, 23. dec.

Splošno je znano, da kakor drugod tudi pri nas prostovoljno dosti ne zaleže nujen gospodarski klic «Svoji k svojim!» in «Kupuj domače blago!» Koliko truda so si dali naši marljivi obrtniki a svoj «Obrtniški teden», koliko so si prizadevali, da bi našo javnost do dna prepričali, da je treba ob dvanajsti gospodarski uri le upoštevati domačo proizvodnjo in domače delovne in pridne roke. Mi duhovno, a tudi gospodarsko ne živimo zadosti sami v sebi, tujina nam je še vedno za vzor, tujega duha in delo višje cenimo nego svoje lastno. To je pač bolezen, ki je v našem življenju napravila že mnogo škode. Našemu domačemu gospodarstvu jemlje probno in udarno gospodarsko silo, ki je bistveni pogoj gospodarske samostojnosti. Kolikokrat se še danes primeri, da se naši «nobel» ljudje peljejo v tujino, kjer se popolnoma «preoblečejo» in pridejo novi domov. Naša oblačila obrt pa gine pod gospodarsko pezo. Itd.

Poplava japonskega blaga.

Zadnji čas pa še v tujino ni treba več hoditi. Poleg drugega tujega blaga so naš trg preplavili japonski izdelki. Japonci so silno ekspanziven narod, ne le politično, temveč tudi gospodarsko. Č z vsako carinsko obzidje splezajo, čudovito so iznajdljivi. Tako daleč dovažajo izdelke, pa so vendar ti izdelki za polovico in več cenejši od drugih. K temu se bomo še v našem listu povrnili. Naj pa za danes le omenimo nekaj primerov, ki so silno zanimivi.

Japonci so tiči.

Družinski oče, ki ima več šolo-obveznih otrok, je pravil: «To je dobro, da so se tako pocenile ne-

katere šolarske potrebščine. Japonci so tiči, nič se ne dá reči. Pomislite: za 1 sam dinar kar 6 svinčnikov, za 1 dinar po 12 do 20 peres. Igrače so takorekoč zastoj. Ja, Japonci, to so ljudje. Pri nas pa bi nas kapitalisti najrajši do kože odrli! Kdo bi torej ne simpatiziral z Japonci, ki imajo srce za revnega, malega človeka!»

Za 500 Din čisto dober bicikelj.

«Pomislite, za 500 Din in še manj čisto dober bicikelj,» je dejal neki fant. «Pravijo, da je japonski. Nič ne de. Vozi čisto dobro!»

«Porcelan se je strašno pocenil,» je pripovedovala neka gospodinja. «Sicer ni čisto japonski, pravi japonski, ampak z Japonskega pa je. «Kofe» in tekočine prav dobro drži.»

Takole gledajo in mislijo naši finančno in gospodarsko šibki ljudje. Naposled je vendar res, da mislijo čisto pravilno. Japonci torej niso le dobri gospodarstveniki, temveč še boljši psihologi, ki znajo pogoditi malega finančno in gospodarsko čisto izčrpanega človeka na pravem mestu. To je pot do uspeha. Brez dvoma. Gospodarski napad iz Daljnega Vzhoda si zmagovito utira pot čez zemeljsko oblo. Naj torej v takem gospodarskem položaju, v kakršnem živijo večina našega drobnega ljudstva, kaj zaleže obrambni klic «Svoji k svojim!»? In «Kupuj domače blago!»

Kdo bi jim zameril.

Če si pa denarno tako izčrpan, da ne zmoreš. Kajti ljudstvo misli: 6 svinčnikov za 1 dinar, poceni bicikelj, poceni porcelan in igrače itd. — to je še rekaj, več ne zmoremo. Tu je jedro, tu je treba ozdraviti gospodarsko tesnobo: kupne moči nima ljudstvo, zato tako misli. In kdo bi mu zameril?

Tatovi koles -- pozor!

Vaše slavne obrti bo kmalu konec

Brez koles in kolesarjev si pri nas življenja sploh ne moremo več predstavljati. Če bi kar nenadoma vsi izginili, bi se nam zdelo, kakor da je neki važen del našega življenja ugasnil in zija vsepovsod silna praznота. Poleg davščin in drugih nadlog pa je brezdomno največja šiba božja vsem našim kolesarjem kraja koles. Človek-kolesar nikdar ne ve, kje mu bo neznani izumovič izza vogla tebi nič meni nič potegniti kolo. Človek gre kar težko po opravkih v urad, ko mora zunaj pred njim pustiti kolo brez nadzorstva. Celo pri važnih opravkih, ko bi moral biti miselno priseben, ga venomer preganja skrb za kolo, ki je ostalo recimo pred pošto ali pa drugod

brez lastnikovega nadzorstva. In policijska kronika pravi, da je žetev kraje koles vsako leto bolj bogata.

Zavarovanje z «žlajdro».

Kakor je pri nas, tako je se mnogokje drugod po svetu. Vse sorte ljudje poskušajo. Nekateri so že kar iznajdljivi, drugi pa so čisto preprosti, in kakor kmet zavre po klancu navzdol voz z «žlajdro», tako tudi ti preprosti kolesarji priklepajo svoja kolesa kar z «žlajdro», da bo bolj držalo! Ko pa nobena stvar nič ne zaleže proti tej tatinski zalegi koles! S tem vprašanjem si je belil glavo tudi češki inženjer Vašut. Naposled se mu je posrečil prav zanimiv izum, ki ga

je te dni razkazoval in preizkušal pred strokovnjaki in seveda tudi pred finančniki — ki imajo denar, in si iz takihle izumov naredijo še več denarja. Izum je docela preprost. Vložen je v navadno pločevinasto škatlico ki je pritrjena sredi držajev in krmila, ali kakor se po domače pravi «balance». Škatla z mehanizmom se lahko postavlja v poljubno lego, navpično ali poševno. Če n. pr. položimo kolo k steni v poševni legi, se nakloni škatlica navpično. Nato še obrnemo na števcu poljubno številko in pritisnemo na poseben gumb. S temi malenkostnimi gibi je kolo zavarovano in ga ni mogoče prestaviti iz te lege. Ko se lastnik vrne, zopet zavrti na števcu in mehanizem popusti ter more kolesar nadaljevati svojo pot. Številke na mehanizmu si lahko poljubno izbira.

Izdajalski zvonček.

Vsakokrat si lahko izbere poljubno številko, da ve zanjo edino le sam. Razen nje torej nihče ne more sprostiti mehanizma. Če bi poskušal kdo kolo odpeljati ali odnesti, potem v tistem hipu, čim se kolo za las premakne iz prvotne lege, prične delovati mehanizem. Sproži se namreč zvonček, ki je v notranjosti škatlice. Zvonjenje ne preneha niti tedaj, če kolo postavimo v prvotno lego. Zvonjenje lahko ustavi le tisti, ki pozna številke. To pa je le lastnik. Tatu, ki ne tako zavarovanem kolesu sproži mehanizem in zvonjenje, ne preostane ničesar drugega kakor da nemudoma pobegne in pusti kolo pri miru. Z zvonečim kolesom lahko tudi pobegne. Toda, če vsa javnost pozna to zaščitno zvonjenje, potem se bo gotovo našlo nekaj poštenih ljudi, ki bodo tata zadržali. Ta zvončni mehanizem je zelo enostaven. Poglavitno pa je, da zvonjenje traja, čim se enkrat sproži mehanizem, celih deset minut.

Slovenski izum.

Ta zanimivi izum češkega inženjerja je vzbudil vsepovsod veliko zanimanja. Zakaj to opozorilno zvonjenje se lahko uporabi tudi še drugod, in ne le pri kolesih. Verjetno je, da se bo spričo tega zanimanja kmalu pojavilo na trgu to «strašilo» proti kolesarskim tatovom. Vprašanje pa je, koliko časa bo delalo iznajdljivim izumovcem preglavice. Stari pregovor namreč pravi: Klin se izbija s klinom.

— Lepa obleka! Koliko je stala?
— Kaj stala? Stane še vedno!

nom — torej: iznadljivost z iznajdljivostjo. Zato je težko preokrovati, ali bi bilo s tem kolesarskih tatvin konec in bi lahko pošteni kolesarji mirno živeli in bi jih toliko ne preganjal strah, da jim bo zdaj zdaj izginilo kolo izpred pošte, gostilne, kavarne ali kakage urada.

Kakor se spominjamo, je pred leti neki ljubljanski mehanik izumil sličen aparat proti tatovom koles. Delal je celo poskuse ob navzočnosti novinarjev, ki pa niso docela uspeli, ker je bil izum sirovo izdelan. Ta izumitelj, ki živi nekje v Ljubljani, naj se javi v našem uredništvu, da nam bo kaj povedal o usodi svojega izuma in o usodi slovenskih izumiteljev.

Astrološka napoved

za 24. december.

Danes, na dan božičnega večera, vlada tudi na nebu tisti mir, ki je dan vsem, ki so dobre volje. Trigon Sonca z Uranom nakazuje vedno presenečenje prijetnih stvari. Je to najlepša božična konstelacija, ki si jo moremo želeči. Je dobrega vpliva tudi na bolnike in jim prinaša, če že ne vselej ozdravljenja, vendar olajšanja njihovega trpljenja. Denarne zadeve se bodo danes ugodno razvijale. V ostalem je dan tudi dober za igro in spekulacijo. Dobri stav Jupitra opozoruje tudi na uspehe v trgovanju z živino itd. Sekstil Marsa k Mercuru stori ljudi vztrajne, odločne in pogumne.

Moški v ženski vlogi.

V stari puritanski Angliji sploh niso v gledališčih nastopale ženske. Vse vloge, tudi ženske, so igrali moški. Nekega večera je bil kralj Karel II. silno nestrpen, ker se je začetek predstave silno zavlekel. Vse nejevoljen je dal poklicati ravnatelja. Ta se je vljudo izgovarjal razjarjenemu kralju:

— Oprostite Vaše veličanstvo, toda kraljica še ni obrita!

Neprijetno srečanje z upnikom

Maribor, 22. dec.

Bilo je v soboto zjutraj na Grajskem trgu. Gustl, ki je v službi pri neki tvrdki z drvmi in premo- gom, je pripeljal po Aleksandrovi cesti majhen voziček, natovorjen z vrečami premoga. Sreča ali pa nesreča je hotela, da je prav ta čas prišel naproti Gustl nov danji zna- nec Rado, ki ga že ni videl nekaj mesecev. Bilo je namreč tako, da je Gustl posodil Radu pred več meseci nekaj kovačev in od takrat se je Rado izogibal Gustla kot vrag križa.

Zdaj mi pa gveraj tiste kovače...

Gustl novo bistro oko je že od daleč zapazilo Rada, ki se je raz- kazoval mimoidočim v povsem no- vem klobuku. Prav to ni bilo prav Gustl. Misli si je: «Glej vraga, klobuk si kupuje, za mene pa nima tistih par kovačev, da bi mi ih vr- nil...» In je kar na hitro v njem dozorel sklep. Rado je šel mimo nega in ga ni hotel niti pogledati.

«Noče me poznati», si je dejal Gustl in je v njem še bolj zavrela vroča kri. Pa je pustil voziček, stopil za Radom in mu snel z glave tisti nov klobuk.

«Tak zdaj mi pa gveraj tiste kovače, do takrat pa je klobuk moj!» Rado, ki je bolj bojevit nature, ni bil kar nič zadovoljen s takim načinom rubeži. Urno je skočil k vozičku in se ga trdno oprijel.

«Jaz pa voza ne dam...»

Klofuta košta 100 Din

In je bil Gustl zopet v škripcih. Skušal je voziček iztrgati Radu, kar pa ni uspelo. Rado se je opri- jemal vozička, Gustl pa je trdo- vratno tiščal za hrbtom klobuk.

Sledil je ljut dvoboj — v bese- dah seveda. Okoli njiju se je na mah zbrala množica radovedne- žev, ki se je po stari navadi razde- lila v dva tabora: eni so bili za Rada, drugi za Gustla.

«Prav je storil!»

Kaj prav! Na cesti nima pravice terjati. Toži ga naj!

«Usekaj ga enkrat za uho...»

Menda je zadnja opazka še naj- bolj zalegla, kajti Rado je res pri- čel grozeče sukati desnico. Pa ga je upnik kar z besedami ugnal.

Salomonsko stražnikova razsodba.

«Le vdari! Vsaka klofuta košta sto dinarjev. Prič imamo veliko» in je Gustl pokazal na številne gle- dalce. Bogve, kaj bi še vse videli in slišali, ko bi je ne primahal stražnik, in po salomonsko razso- dil. Gustl mu je vzel klobuk in ga posadil dolžniku na glavo.

«Peljite premog, kamor so vam ukazali! Če Vam je Rado kaj dol- žan, ga tožite, na ulici pa ga pu- stite pri miru!»

Gustl je hotel nekaj ugovarjati, a se je premislil. Zamahnil je samo z roko, češ, s policijo ni dobro imeti opravka... Vendar si ni mogel kaj, da ni zagrozil smejo- čemu se Radu:

«Čaj ti falot, se bova že do- bila...» -ob.

Hišni red

Neljubljanska zgodbica.

Hišnica (vstopi): Prosim, neki gospod je zunaj in bi rad govoril z gospodom. Pravi, da stanuje v vaši hiši na Poljanah.

Hišni gospodar: Gotovo kak najemnik, ki ne more plačati najemnine in prosi za odlog.

Najemnik (je pri teh besedah vstopil): Oprostite, gospod, jaz plačujem najemnino vedno točno.

Hišni gospodar: Vi torej stanujete v moji hiši na Poljanah? (Pomigne hišnici, naj se odstrani.)

Najemnik: Ali me ne po- znate? Saj že pet let tam stanujem. Drugo nadstropje levo.

Hišni gospodar: Oprostite, ni mogoče, da bi poznal vsako stranko, ko imam v mestu še pet drugih hiš.

Najemnik: Vi siromak!

Hišni gospodar: Torej prosim, kaj želite?

Najemnik: Prihajam k vam zavoljo ljubega miru v vaši hiši. Kajne, vi imate pravico, da vsakega najemnika, ki se pregreši proti hišnemu redu, prav ener- gično in strogo pozovete k redu?

Hišni gospodar: No, da... to je odvisno od tega, kakšen je prestop.

Najemnik: V tem primeru je odločen nastop neobhodno potre- ben. Kajti v vaši hiši stanuje žen- ska, ki vedno zopet povzroča ne- zaslišane škandale. Nepristano se dere. Če ta ženska prične razgra- jati, se trese vsa hiša.

Hišni gospodar: S kom se pa prepira?

Najemnik: Z vsakim. Najbolj pa s svojim možem, ki je res srčno dobra duša.

Hišni gospodar: Tako, tako...

Najemnik: Tudi zadnjič. Ker je neki njegov znanec zadel v lo- teriji večji dobiček, obsiplje zdaj svojega moža z očitki in zmerja- njem, zakaj ni bila izžrebana tudi njegova srečka.

Hišni gospodar: Grozno. Najemnik: Nobena služab- nica ne zdrži pri njej... Ubogi soprog je na primer silno rad trdo kuhana jajca. Vendar je prisiljen jesti mehko kuhana.

Hišni gospodar: Kako to?

Najemnik: Ker nobena kuha- rica ne ostane tako dolgo, da bi bila jajca kuhana v trdo. To pa še ni nič v primeri z nočnimi pri- zori!

Hišni gospodar: Kaj tudi taki se dogajajo?

Najemnik: Ona se sleherno noč prepira z možem, ker prihaja pozno domov.

Hišni gospodar: In zakaj prihaja pozno?

Najemnik: Ker mu doma ni obstanka. Pri tem moti ona druge stranke v hiši v spanju. Vprašam vas torej: Ali se sme kaj takega trpeti? Čemu pa je hišni red?

Hišni gospodar: Torej bom stvar preiskal in če se izkaže, da je v resnici tako...

Najemnik (hladno): Potem?

Hišni gospodar: Potem bom najodločneje nastopil!

Najemnik (s prekipevajočim veseljem): Res? Gospod, vse stranke v hiši vam bodo hvaležne, zlasti pa stanovalci v drugem nad- stropju in prav posebno jaz, ki ga boste napravili najsrečnejšega člo- veka, če uženete to furijo.

Hišni gospodar: Vi ste najbrže sosed?

Najemnik: Nikakor, prosim. Jaz sem njen soprog.

«Ali ste telefonirali svoji ženi, da me nocoj ne bo domov?»

«Da, gospod ravnatelj.»

«In kaj je rekla?»

«Vprašala je, če se lahko na to zanese.»

On: Micika — gori! Za božjo voljo, brž vstani in se obleci!

Ona: Kakšno obleko pa naj vzamem? Tisto rdečo?

Zdravnik: «Želite, da vašega moža rentgeniziramo?»

Gospa: «Hvala, ne, ga dovolj poznam.»

Pri velikih komunističnih izgre- dih v Braziliji so izgubili življenje tudi štirje častniki, ki so s svojimi četami zadušili upor v glavnem

mestu Brazilije Rio de Janeiru. Na sliki jih vidimo na mrtvaškem odru v oficirskem klubu.

DALMATINSKA VINA

za božične praznike si preskrbite tam, kjer ste najbolj sigurni o dobri kvaliteti. Točimo po znižani ceni:

prvovrstno belo	Din 10.—	čez ulico	Din 8.—
prvovrstno črno	» 10.—	» » »	» 8.—
opolno rdeče	» 10.—	» » »	» 8.—
staro belo (za praznike)	» 10.—	» » »	» 9.—
prošek stari	» 24.—	» » »	» 24.—
domači tropinovec	» 26.—	» » »	» 26.—

Se priporočamo vsem cenjenim gos om in želimo vesele praznike.

J. A. SUMARA, Cankarjevo nabrežje št. 5

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

1. V ljubezni prevaran.

«Moja draga Evgenija ti me ne boš varala, kakor so me varali moji lažni prijatelji. Ko bom v tvojem objemu, bo mojemu ubogemu srcu vrnjen mir — ker ti edino me še ljubiš. Sedaj šele vemi, da je prava in zvesta ljubezen iskrene neveste mnogo več vredna kakor vsa lažna prijateljstva. Ah, ko ne bi imel tebe, rade volje bi odšel s tega sveta — toda ti edina si mi še ostala. Kaj so vse dobrine tega sveta proti tvoji vroči ljubezni? Nič!»

Tako je govoril sam s seboj mlad angleški lord, ki se je nekega meglenega in mračnega večera sprehajal po londonskih ulicah. Dolgo je hodil in naposled prispel do svojega cilja. V nekem predmestju, v katerem so stanovali najodličnejše rodbine, se je ustavil pred petnadstropno hišo in vstopil.

Pri vhodu ga je sprejel livriran sluga in se mu globoko priklonil. Četudi je lord Henry Bradson sicer bil zelo vpluden in dobrodušen, je slugi ta večer komaj odkimal. Gnan od neodoljive želje je pohitel po stopnicah, da čimprej pride k njej, svoji ljubljeni Evgeniji, ter da v njenem objemu pomiri svoje razburjeno srce.

Vstopil je neopripravljen v sobo. Evgenija je vzkliznila od iznenadenja.

«No, no, kakšna naglica pa je to? Pa kar v površniku? Ali misliš takoj oditi?» je vprašala in ga začudeno gledala.

«Ne, ne, drago moje dekle, ne odidem takoj. Ostanem pri tebi, v tem trenutku pa je moja edina želja, da bi za večno ostal pri tebi», odgovori s pridruženim glasom Henry, ker je bil zelo razburjen.

Evgenija je obrnila glavo v stran, da mladenič ni videl njenega nejevoljnega obraza. Ko se je zbrala, se je okrenila k njemu in rekla:

«Dradi Henry, ti me mučiš, povej mi, kaj se je zgodilo? Še nikdar te nisem videla tako razburjenega.»

Mladenič ji je ovil roke okoli vratu in jo vroče poljubil.

«Evgenija, edina moja ljubljena Evgenija, zahvaljujem se ti za tvojo veliko ljubezen, s katero me tako osrečuješ. O, ti niti ne slutiš, kaj muči mojo ubogo dušo! Pomisli, prevarali so me moji najboljši prijatelji. Vsta tista špekulacija, od katere sem si toliko obetal, je propadla. Pripovedovali so mi, kako izsledijo vsak dan nove množine rude in jaz sem verjel njihovim lažem, jim dal vse svoje zaupanje, jim dal svoje milijone, da lahko vrtajo v globino in tako najdejo močnejše žile rude. Niso našli niti zrna zlata, vse njihovo prepričevanje je bila laž in prevara.»

«Pa kje so zdaj ti tvoji prijatelji?»

«Pobegnili so!» je žalostno odgovoril lord Bradson.

«Pa nimaš izgledov, da bi dobil povrnjene svoje milijone? Če tvojega denarja niso porabili za iskanje zlata, potem ga gotovo imajo še sedaj pri sebi. Mogoče pa je tudi, da so vse te vesti izmišljene in da podjetje dobro napreduje?»

«Ne, ne, tako je, kakor sem povedal. Pismo, ki sem ga dobil, potrjuje to žalostno resnico. Kar je pa najhujše in kar me najbolj boli, je to, da se ti prijatelj zdaj posmehuje. Da, da, grozno me zasmejujejo zaradi moje lahkomišelnosti.»

Lord Bradson si z rokami zakrije obraz. Evgenija ga je pazljivo gledala, potem pa je ravnodušno rekla:

«Pomilujem te, dragi Henry, tvoja nesreča me je zelo zadela. Zares nisi zaslužil, da te taki ljudje tako grdo zlorabljajo. — Kaj pa misliš zdaj storiti?»

«Evgenija! Ali je to vse, kar mi imaš povedati? Ali nisem v največjem obupu prihitel k tebi, misleč, da te bo ta grozna nesreča zadela tako kakor je mene, ti me pa ravnodušno obžaluješ, tako kakor da bi bil kak tujec?»

Lord Bradson je govoril z obupan glasom. Potem je pa pozorno pogledal do koke, ki se je bila oblekla v svilo.

Evgenija ni ničesar odgovorila.

«Čeprav je ta izguba zame zelo težka,» je nadaljeval lord, «sem prepričan, da jo bom v nekaj letih nadomestil. To bom pa storil samo zaradi tebe, ljubljena deklica. Tvoja iskrena ljubezen mi bo dala moč, da preholim ta udarec, potem pa se bova za vedno preselila v moj grad na Škotskem.»

«Ah, ne nadleguj me s temi pripovedkami,» je hladno odgovorila Evgenija. «Enkrat sem že bila v tvojem gradu in takrat me je bilo tako strah, da me je še sedaj groza pred to tvojo graščino. Hu! To je bivališče za sove in netopirje, ali pa za duhove tvojih prednikov, ki strašijo po njej.»

«Ne govori tako o gradu rodbine lorda Bradsona,» jo je prosil mladi lord. «Prepričan sem, da se boš kmalu navadila na ta grad. Moj Bog, Evgenija, saj bo to najino bodoče bivališče.»

«Kaj?» je z grozo vzkliznila. «Ali res misliš, da bom prebivala v teh razvalinah? Ne, ne, nikdar! Niti en dan nočem biti tam, kaj šele za vedno.»

Mladi lord je skočil pokoncu. Ali je prav slišal? Je res njegova draga Evgenija govorila tako?

«Evgenija, menda me nočeš spraviti v obup. So to tvoje ljubezenske prisege, da poideš z menoj tudi na konec sveta? Ali nisi bila ti tista, ki mi je svetovala, naj vse svoje premoženje vtaknem v podjetje, ki je zdaj popolnoma propadlo?»

«O, zares, dragi prijatelj, jaz sem to naredila,» je mirno odgovorila Evgenija. «Če bi bilo podjetje uspelo, bi se sedaj tvojo mi-

lioni podesetorili. Oh, potem bi jaz zavzela sijajen položaj v londonski družbi, prišla bi do cilja, po katerem tako hrpenim.»

Utihišla je. Lord Bradson se ji naglo približa. Obstal je z dvignjeno roko in se komaj zadrževal, da ne bi zavpil od boli. Nato jo je zgrabil za roko in jo stisnil kakor v kleščah.

«Kaj je to, Henry? Izpusti me!»

Lord Bradson je bil ves iz sebe.

«Imam tvojo besedo! Ti si moja zaročenka!»

«Res je, dragi Henry,» je odgovorila in se trudila biti ljubezniva. «Toda ti vendar ne boš zahteval, da jaz, oboževana Evgenija Martelas, pojdem s teboj na Škotsko? Ali naj s tega sijaja padam globlje, da bom enaka škotskim kmeticam in ribičem? Ne, ne, najlepša hvala!»

Lord Bradson se je zazibal in izpustil njeno roko. Tresel se je po vsem telesu.

«Toda jaz zahtevam, da izpolniš svojo obljubo! Še ta mesec se poročiva!»

«Nikakor! To se ne bo zgodilo!» je hladnokrvno odgovorila.

Lord Bradson prebledi.

«Evgenija! To je grozna šala!»

«Ni šala, ampak resnica. Po vsem tem se odrekam tej časti, da bi postala tvoja žena.»

«Ha! Ali je to hvaležnost za vse, kar sem doslej storil zate? Za položaj, ki ga sedaj zavzemaš v londonski družbi, se imaš meni zahvaliti. To hišo, vse to razkošje, sem ti jaz dal. In kako rad sem to storil! In ti, Evgenija, mi zdaj, ko bi mi v tej nesreči morala biti tvoja ljubezen v uteho, odgovarjaš tako grozno!»

Ona je utihnila. Če bi dobro pogledal v njene oči, bi videl, da so bile polne sovraštva.

«Samo eno vprašanje, Evgenija, ali me ljubiš?»

«Ah, da, ljubim te,» je nestrpno odgovorila, «vsak čas bi rad, da te prepričujem o svoji ljubezni. Ljubim te, Henry, toda...»

Lord Bradson je ni hotel več poslušati, pokleknil je poleg nje in jo objel okoli pasu.

«Ti, moja edina sreča in ljubezen, poslušaj mojo prošnjo zdaj, ko sem v tako obupnem položaju. Bodi moja draga žena. Prisegam ti, da bom pazil nate kakor na punčico svojega očesa; da bom živel samo za tebe; da bom delal noč in dan, da ti ustvarim raj na zemlji. Pojdi z menoj v moj grad na Škotskem, da bova živela v ljubezni in blaginji. Pripravil ti bom vse, kar boš hotela; vsak dan bom povabil goste in prirejal zabave, vse to, da poplačam tvojo iskreno ljubezen.»

Evgenija se je skušala osvoboditi.

«Saj vendar nisi otrok, Henry, ti veš, da te iskreno ljubim, toda na Škotsko ne grem. Oba sva še mlada. Pojdi sam tja, pridobi izgubljene milijone — prepričana sem, da boš to dosegel — potem pa bom rada tvoja žena.»

Lord Bradson je globoko vzdihnil in se vzravnil.

«Dobro,» reče, «naj bo tako, kakor želiš ti. Storiš bom to, kar zahtevaš. Toda sedaj prisezi, draga

Evgenija, da mi ostaneš zvesta. Prisezi pri vsemogočnem Bogu!»

«Henry! Zakaj ta prisega? Ali ti nisem dala besedo? To ti ne zadošča?»

«Rotim te, Evgenija, prisezi ril. Bodi prepričana, da se povrnem z ogromnim bogastvom, toda hočem biti siguran! Da bom prepričan o tvoji iskreni ljubezni, da se mi ne izneveriš. Prosim te, prisezi!»

Evgenija se je vzravnila, potem pa mu je položila roko na rame.

«Henry, prisegam ti pri vsemogočnem Bogu, da ti bom za vedno zvesta!»

«Bog je slišal tvojo prisego, Evgenija, zahvaljujem se ti za to veliko uteho. Čez nekaj dni odpotujem na Škotsko.»

Evgenija ga je objela, on jo je vroče poljubil.

«Pozno je že, Henry, prosim te, pojdi zdaj, rada bi se odpočila, jutri pa se zopet vidiva.»

Lord Bradson je bil blažen. V njegovo dušo se je zopet povrnil mir. Stopi k vratom, ko naenkrat zapazi neko pismo na preprogi.

Toda tudi lord Bradson prebledi — slučajno je bilo pismo odprto in nehoté ga je prečital. Kakor bi ga udarila strela z jasnega neba. — V pismu je bral tole:

«Mila moja Evgenija!

Jutri zvečer Te pričakujem na svojem domu poleg mosta na Temzi. Moj voz bo na domjenem kraju in Te pripelje k meni. Tisti briljantni nakit, ki Ti je bil tako všeč, sem kupil zate, srce moje. Takoj ga dobiš, če me boš iskreno ljubila. Ali veš, da je ta norec Bradson popolnoma propadel?

Tisoče poljubov Ti pošilja in na svidenje baron Walson.»

V sobi je nastala mučna tišina. Bila je predznak strašnega viharja. Evgenija je stala blizu vrat, toda lord Bradson ji je preprečil izhod. Evgenija ga je s strahom opazovala, ker je videla, da je ves iz sebe od obupa.

«Pismo! — To pismo, ali je res, da sem tako grdo prevaran? Torej tako — ti — ti — ti?»

Težko je sodel, tresel se je po vsem telesu. Potem zmečka pismo in ji ga vrže v obraz.

«Krivoprisežnica! — Vlačuga!»

Evgenija ga je mirno poslušala. Potem se zravna in pritisne na gumb. V sobo sta vstopila dve slugi.

«Rešita me tega norca!» jima ukaže Evgenija ter pokaže s prstom na lorda Bradsona.

Sluge sta hotela izvršiti ukaz svoje gospodarice, toda krepek udarec s pestjo jima je preprečil to namero.

«Kaj? Vidva si upata dotakniti se lorda Bradsona?»

Slugi sta se umaknili. Evgenija se je tresla od srda.

«Vržita ga ven! Vidva sta v moji službi in morata mene ubogati. Lord Bradson je propadel in mora bežati iz Londona. Moj zaročenec je baron Walson, odslej bo on vaš gospod. Torej, takoj ga vržita ven!»

(Dalje.)

Dnevna kronika

× Nacionalna ura. Ob 19.30 bo bo-
žični koncert. Prenos iz Ljubljane.

× Od ljubljanskega župana dr.
Ravniharja se je Zveza organizacij
mestnih uslužbencev poslovila včeraj
dopoldne, ko se je v imenu vseh
uslužbencev mag. direktor Jančigaj
zahvalil županu za naklonjenost in
mu požel vso srečo pri bodočem
delu. Ob 17. je bila na magistratu
že prisega novega mestnega sveta z
novim županom dr. Juro Adlešičem.

× Nekdanji sevnjski župan in
trgovca g. Ludvik Smole je v 8. le-
tu umrl v Ljubljani v Skrabčevi
ulici 4., od koder bo danes ob 14.30
pogreb. Žalujemo iskreno sožalje!

× Vlomilec v rajhenburško cerkev
Blažič, ki je bil že 12 let pri trapi-
stih, je 2. decembra ukradel iz ta-
bernaklja monštranco z Najsvetej-
šim in dva ciborija ter napravil nad
10.000 Din škode. Že drugo jutro so
ga prijeli z Antonom Kurnikom, ki
je pa med vlomom ležal pijan pred
cerkvenimi vrati. V Celju je Blažič
dobil 10 mesecev strogega zapora.

× Prihodnja premijera v Šen-
tjakovskem gledališču v Ljubljani bo
v soboto 28. t. m. Vprizorili bodo
Walfriedovo kmečko burko v treh
dejanjih »Matasnovoga Naceta ne-
srečna snubitev«.

× Gorenjski original, eden naših
najboljših planincev in plezalcev dr.
Miha Potočnik bo 14. januarja ob
20. predaval v dvorani Delavske
zbornice o naših gorah v sliki in
besedi. Vse, ki ljubijo gorenjske
planine, vabi TK Skala.

× Znani zagrebški arhitekt Dio-
niz Sunko, ki je bil rojen v Sisku,
je umrl v Zagrebu. Po njegovih na-
črtih so zgradili po vojni v Zagrebu
najlepše zagrebške palače, tako ho-
tel Esplanade, hotel Milinov, palači
Hrvatske banke in Poljedelske ban-
ke ter mnogo zasebnih hiš in vil.
Njegove zadnje večje zgradbe so
bile palača »Dunav« v Ljubljani, ho-
tel Palace v Banjaluki in dve pa-
lači v Beogradu.

× Z najlepšim božičnim darilom
razveselite lahko svojce, ako jim
kupite abonma za 25 predstav v
ljubljski drami in operi.

× Blagajna Poštne hranilnice, po-
družnice v Ljubljani bo poslovala
za stranke 24. t. m. od 8. do 12.30.

× Premeten kurji tat. Posestniki
Toplak Antoniji iz Kukave je ne-
kdo odnesel pred dnevi iz hleva de-
set najlepših kokoši s petelinom
vred. Tat se je splazil skozi okno.
Da bi premotil zasledovalce, je od-
šel po novo zapadlem snegu proti
Dornavi, od koder je po velikem
ovinku krenil v svojo vas. Odtisi
podplatov so ga pa kljub temu iz-
dali. Neki čevljar se je spomnil, da
je zakrpal podplat nekemu 16 let-
nemu fantu iz Kukave, kjer so fan-
ta našli.

× Cene na ptujskem trgu. V
splošnem so pred prazniki cene na
ptujskem trgu porasle. Surovo ma-
slo se je podražilo na 30 Din za kg.
Tudi drva so se podražila za 40 Din
pri sežnju. Pocenila se je samo go-
vedina, katero prodajajo po 5-6
Din za kg.

Ljubljanska megla ga je speljala v grozno smrt

Ljubljana, 23. dec.

Železniški obhodnik Pangeršič
se je zdrznil, ko je 21. t. m. na
železniški progi Ljubljana-Za-
greb našel razmesarjeno moško
truplo.

Na kraj nesreče je po obvesti-
lu takoj prispela policijska ko-
misija, ki je ugotovila, da je po-
nesrečenca povozil rez. tov. vlak,
ki odhaja z ljubljanskega glav-
nega kolodvor. ob 19. proti Zalo-
gu. Ugotovljeno je tudi, da je
ponesrečenec Ivan Terčar, mali
posestnik iz Dev Marije v Polju.
Brčkone je nesreča nastala tako,
da se je Terčar po železniški pro-
gi zvečer vračal iz Ljubljane do-
mov in v gosti megli ni pravo-
časno opazil vlaka. Truplo ne-
srečne žrtve, ki jo je megla spe-
ljala — v smrt, so prepeljali v
mrtnišnico k Sv. Krištofu.

TATINSKI PLEN.

V Zg. Šiški je 21. t. m. nekdo
zlezal skozi odprto okno v neko
zasebno stanovanje. Pogospoda-
ril je prav naglo in temeljito.

Tudi božiček nosi na obroke Velike želje, malo denarja — Kupovalcem ni mogoče ustreči

Ljubljana, 23. dec.

Revni otroci so imeli zares zelo
nedeljo, saj ima Ljubljana, čeprav
ima skrb čez glavo, še vedno zlato
srce. Kako to — še vedno? Vsak dan
je bolj toplo in bolj mehko, vsak
dan je ljubljansko srce iz čistejšega
zlata, čim več je skrbi, čim hujše
pomanjkanje in čim grenkejša beda.
In dobrosrčna Ljubljana je prepri-
čana ter se zanese, da s svojimi da-
rovi, ki jih daje od srca, presaja
dobroto v mehka srca svoje mla-
dine.

Za božičkom po trgovinah!

Božiček pa tudi zaradi drugih ni
bil v zadregi, kar se izbire daril ti-
če, saj so na njegove pooblaščenice
čakale vse trgovine z vsem najlep-
šim in najpraktičnejšim, kar tako-
rekoč premore naš mali slovenski
svet. Pogledali smo po trgovinah in
povprašali prijazne trgovce, kako so
kaj zadovoljni z zlato nedeljo.

Kar nasproti darskega rotovža
smo pričeli. Pri Kresperju so dejali,
da je menda že Miklavž večji del
opravil za Jezuščka. Je že tako, da
je pred njim v pratiki in da je pri-
šel že z belo sneženo brado. Dosti
manj ljudi in še skromnejše vsote,
povprečno po 50 Din samo. In sko-
raj le za praktične stvari. Kdor ho-
če otrokom napraviti veselje, je pa
izbral najskromnejše igrače. Ponaj-
več bo božiček prinesel volnene
stvari, čevlje in pa opremo za sport.
Torej dosti termosov, večina je pa
takih sportnikov, ki se bodo zim-
skemu sportu posvetili v copatah.
Trinajsta plača spada že v lepe sta-
re čase. Pri Samcu so rekli, da ka-
valirji kupujejo razpršilce za ko-
linsko vodo. Gospoda Karla Sossa

Odnesel je namreč zlat prstan,
dve zlati verižici, 23 m tkanine in
1800 Din gotovine. Kakor je ne-
opaženo prišel, tako je brez sle-
du izginil, policija pa bo skušala
najti za njim pravo pot.

PODJETNI VLOMILCI.

V Stični so ponoči 22. t. m. ne-
znani vlomilci vlomili v trgovino
Zorec Alojzija. Tatovi so preža-
gali in odstranili vse železno
omrežje v oknih in so potem ime-
li lahek posel.

Kako dolgo so gospodarili, se
ne ve, odnesli pa so znaten plen,
namreč za ca. Din 20.000 raznega
manufakturnega blaga. Kot je
videti, so si po vsej sili hoteli za-
gotoviti vesele in tople praznike,
vendar je upati, da jim bodo var-
nostne oblasti uresničenje te že-
lje pravočasno prekinile. Pri tej
priliki opozarjamo zlasti ljudi po
podeželju, naj bodo previdni pri
nakupu sumljivega blaga, ki ga
utegne kdo ponujati po hišah.
Po taki kupčiji namreč kupca
navadno rada glava boli.

morda nismo prav razumeli, vendar
se nam pa zdi, da je govoril kot
predsednik združenja trgovcev v
imenu vsega ljubljanskega trgo-
vstva o nekem sladkem imenu. Smo
slabo slišali, za eno figo pa tudi ne
bomo prisegli! Torej od praktičnega
in zmogljivega k najvišjemu luksu-
zu! Pri Eberletu ni treba božičnih
svečk, saj gore briljanti. Kako je
nedelja zlata med samim zlatom?
Mnogo manj nego lani. Zanimanja in
kupcev je mnogo, denarja pa ni in
čim manj ga je, tem bolj so ljudje
izbirčni in kapriciozni. Gre samo
poceni blago, a Miklavž se sploh ni
oglasil.

Pri Skabernetu smo izvedeli, naj
nikar ne vprašujemo, in tisto o iz-
birčnosti so nam tudi povedali, dru-
gače je pa stvar taka, da so ljudje
že kupili, kar so potrebovali. Vse
kaže tako, so zatrjevali trgovci, da
božiček nosi na obroke.

Nikjer nismo srečali sreče, zato
pa k steklu, ki je krhko kakor sre-
ča. Pri Kollmannu smo spet slišali,
da je mnogo radovednosti in malo
denarja. Darila bodo samo praktič-
na, saj med potrebe vendar moramo
računati tudi vazo. In ta bajno lepa
razstava — kakor v pravljicnem
kristalnem gradu!

ZA BOŽIČNA IN NOVOLETNA DARILA

Vam nudi vsakovrstne
KLOBUKE po naj-
nižji ceni

FRANC BERNIK

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 12
(Na dvorišču Mathison.)

Pohištvo

moderno, solidno v najlepši iz-
delavi po najnižjih cenah
spalnice od Din 2500 — na-
prej nudi Vam trdka

Ivan Praznik
splošno strojno mizarstvo
Ljubljana, Zavrti 9

Telefon 34-97

Seveda, tako ne bomo nič opravili,
ko hodimo po samih starih trgo-
vinah. Ljubljanci smo pač taki, da
je vsaka nova oštarija nabasana do
vrha, torej kar v Selenburgovo uli-
co k Lesjaku, ki mu je ing. arh.
Mihevc pravkar uredil trgovino prav
po Plečnikovo. Res krasno, umetni-
ško, vabljivo in prikupno! V soboto
naval, vso nedeljo natlačena trgo-
vina! Cestitamo k srečnemu začetu!
Hvala, hvala, ampak odštejte
množice radovednežev, občudoval-
cev in nezadovoljnežev z vsem Da,
kravate, nogavice, rokavice, robčki
in šali... Mnogo želja, še manj bla-
ga in prav majhen kupček denarja.
Kaj pa s plesno sezono, smo tiho po-
barali. Se še ne opaža.

Gneča je pri Bati. Nove galoše se
svetijo na nogah ali pa pod pazdu-
ho nosi zavitek s praktičnimi čevlji
vsakdo, ki stopi iz trgovine. Tudi
Peko ima obe trgovini polni,
saj je izbira čevljev kolosalna.
Ker smo pri izbiri in smo pravkar
govorili o arhitektu, pa še nekaj
splošnega ali
povzetek vseh odgovorov in izjav.
Ljudem ni mogoče več ustreči,
ker je vsak slabe volje. Zato, ker ne
more darovati, kar bi rad. O tem
smo slišali prav značilno povestico.
Neki dami je bilo nekaj všeč. Sama
se ni mogla odločiti in je drugič pri-
peljala strokovnjaka seboj, pravega
in pravega arhitekta. Posvetovala
sta se v trgovini in izbirala ter oce-
njevala. Stvar je veljala 8 Din.

Dnevna pratika

Torek, 24. decembra. Katoličani:
Adam in Eva. Pravoslavni: 11. de-
cembra, Danilo.

Dežurne lekarne v Ljubljani.

Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec,
Kongresni trg 12, Komotar, Vič-
Glince, Tržaška cesta 12.

Kino

Ljubljanski kinematografi so v to-
rek 24. t. m. zaprti.

Zvočni kino v Ptuj bo predvajal
na Božič 25 in na Stefanovo 26. t.
m. obkraj ob pol 19. in pol 21.
zvočni film: Poslovilni valček.

Gledališče

Drama:

Začetek ob 20. uri.

24. dec., torek: zaprto.

25. dec., sredo, ob 20 uri: Molière.
Premiera. Izven

Opera:

24. dec., torek: zaprto.

25. dec., sredo, ob 15 uri: Madame
Butterfly. Izven. Znižane cene od
30 Din navzdol. Ob 20 uri:
Prešmentani grad. Premijera. Iz-
ven.

Poceni, okusno in
95° dobro

75° — 125°
trpežno za fante

85°

150°

29° — 38°

Gospodom za slabo vreme.

Vsakomur za oddih.

Za dež in brozgo.

Vaše zadovoljstvo: praktično, najcenejše in dolgotrajno darilo!

Nove hiše oproščene gostaščine

Posestniki novih hiš in zgradb, ki uživajo davčne olajšave, so se že nekajkrat pritožili proti samoupravnim dajatvam, tako gostaščini, vodarini in kanalski pristojbini. V tem pogledu je zlasti znano, da so se proti tem dajatvam pritožili nekateri lastniki novih hiš v Mariboru. Pritožbo pa je banska uprava zavrnila. V drugem takem primeru iz Celja pa je tamošnje uprav. sodišče pritožbi lastnikov novih hiš v celoti ugodilo, mariborska občina pa se je pritožila na Državni svet. Državni svet pa je na svoji seji odločil, da je ukinjena pravica odmerjanja in pobiranja samoupravnih davkov in dolič, iz česar sledi, da tudi sa-

moupravnih davščin v zvezi z zakupnim odnosom (gostaščina) pri pri zgradbah, ki uživajo davčne olajšave.

Odlok Državnega sveta je obvezen za vsa administrativna oblastva in zato ne velja le za poedini primer, temveč v splošno. Občine torej odslej ne bodo smele več pobirati od novih hiš, ki uživajo davčne olajšave, gostaščine. Znano je, da znaša n. pr. v Ljubljani gostaščina od novih hiš 2%. Ta postavka, ki znaša v sedanjem ljubljanskem proračunu 780.000 Din, bo morala odpasti. — Tozadevni odlok Državnega sveta je bil objavljen v »Službenih novinah« od 18. t. m.

Borza

Curih, 23. decembra. Beograd 7.01, Paris 20.3150, London 15.2050, New York 308.375, Bruselj 51.90, Milan 24.75, Madrid 42.10, Amsterdam 208.95, Berlin 123.80, Dunaj 57.50, Stockholm 78.3625, Oslo 76.3625, Kopenhagen 67.85, Praga 12.77, Varšava 58.0750, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukarešta 2.50, Helsingfors 6.70, Buenos-Aires 0.8375.

Gospodarske vesti

Francija ima preveč žita. Letošnja francoska žetev je vrgla 76 mi-

lijonov metrskih centov, lanske je pa ostalo še 19 milijonov, a severna Afrika je dala tri milijone metrskih centov. To da skupaj 98 milijonov metrskih centov. Od tega bo Francija porabila sama 82 milijonov, vse drugo je pa namenjeno izvozu.

Izvoz perutnine in jaje na Angleško. Urad za kontrolo nad izvozom živine in živalskih izdelkov in predelav poroča, da se bo izvoz jajc, zaklanih puranov in zaklane perutnine iz Jugoslavije na Angleško od 24. decembra dalje lahko vršil izključno samo na podlagi izdanih dovoljenj (certifikatov) tega urada. —

Interesenti se opozarjajo, da naj takoj prijavijo izvoz na Angleško temu uradu, ker se brez takšnega certifikata blago ne bo smelo uvoziti na Angleško. Le blago, ki je že na vožnji v Anglijo, se sme uvoziti brez certifikatov najdalje osem dni po 24. decembru.

Naša jabolka v Nemčiji.

Naša jabolka so se prodajala ta mesec povprečno po 36 do 38 RM. Slovenske zlate parmenke so se prodajale po 48 do 50 RM, renete pa po 46 do 48 RM. Prejšnji teden je pripelo iz naše države vsega skup 15 vagonov jabolk, po večini budimk.

**Novo otvorjeni
FRIZERSKI SALON
ZA GOSPODE IN DAME
v Tavčarjevi ulici 4
se najtopleje priporoča
Božič Vladimir**

Štajersko perutnino, zajce, srne, fazane, morske ribe, fine narezke nudi najugodnejše

**Velemesarija
Slamič**

V restavraciji priznana najboljše portugalka, rizling in druga izbrana vina po znižanih cenah

V Pragi je glavna uvozna sezona naših jabolk končana. Prvovrstno blago se prodaja po 210 do 220 Kč, slabše blago pa sploh ne gre v denar.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

**VINO
ZA PRAZNIKE**
Hvar belo . 8.—
Viško črno . 9.—
Cviček . . . 10.—
Silvanec . . 10.—
buteljčna vina,
rum, likerje toči
Vinska klet
Mencinger,
Sv. Petra c. 43,
na dvorišču.

PRIMERNA BOZICNA
DARILA
ROBERT GOLI
SELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 3

SPALNICE

vezane, oreh furniran po nizkih cenah, najmodernejše izdelane.

**otomane
in
modroce**

docite pri tvrdkah

**D. LANCOS-
KARL SITAR**
Wolfova ulica št. 12
Telefon 28-10

Čitajte!
Priporočajtel
Širite!

„GLAS
NARODA“